

HIZTEGI BATUA

pikante - postu

pikante 'mina, bizia'

pikarazi, **pikaraz**, **pikarazten**, *dio* ad.

pikardia *Heg. Herr.:* *kurloiek pikardia handiak egiten dituzte garitan eta artotan; pikardiak esan*

pikaro *Heg. Herr.*

pikarrai *Zub.* adlag. 'bilusik': *pikarrai ezarri zuten*

pikart *Ipar.* 'nabarra'

pikatu, **pika**, **pikatzen**, *du* ad. 1 'ebaki'; 2 '(harria) landu'; 3 'zorroztu (sega, etab.)'

pikatzaile

pike 1 'oihal-mota'

pike 2* e. **bike**

pike 3* e. **piko** 2

piko 1 *Ipar.* 1 'ebakia': *zauriaren gaineko pikoa*; 2 'esaldi zirrikagarria, mingarria; ateraldi bizia'; 3 (dantzakoa); 4 (bertsokoa)

piko 2 izond. 'aldapatsua'

piko 3* e. **piku**

pikoi *Ipar. iz.* 'goldearen hortza'

pikondo: *Ficus carica*

pikor: *gari(-)pikorrak; ardi(-)pikorrak; pikor bat* 'pixka bat'

pikorka 'apurka'

pikorkatu, **pikorka(tu)**, **pikorkatzen**, *da/du* ad. 'xehatu, pikorretan desegin'

pikorta

pikortatsu

pikortsu

pikota *Ipar.* 'nafarrerria'

pikotx

piku

piku(-)masustondo

pikutara

pikutara bidali

pikutara bota

pikutara joan

pil-pil 1 'pilpiratuz'; 2 'borborka'

pil-pilean: *bakailaoa pil-pilean*

pilpilka

pila 1 'multzo handia'

pila 2 'bateria'

pilaka

pilare

pilatu, **pila(tu)**, **pilatzen**, *da/du* ad.

pilatzaile

pilda *Ipar. iz.* 'piltzarra'

pilixka *Ipar.* 'pixka, kopuru txikia': *sos-pilixka bat*

pilo batez ere *Bizk.*

pilota**pilota(-)plaza** *Ipar.* 'pilotalekua'**pilotagile****pilotaleku****pilotari****pilotazale****pilotu****pilotutza****pilpirira****pilpiraka****pilpiratu**, pilpiratu(tu), pilpiratzen, *zaio* ad.**piltzar** *Ipar.* 1 iz. 'ehun(-)zati hondatua': *piltzarrez jantzia*; 2 izond. 'zarpaila, arlotea'**piltzarketari** *Ipar.***piltzarki** 'piltzar(-)zattia'**piltzartu**, piltzar(tu), piltzartzen, *da/du* ad.**pitula****pinaburu****pinakoteka****pinazi****pindar** *Ipar.* 'txinparta'**pindarka****pindartsu****pindartu**, pindar(tu), pindartzen, *da/du* ad. 'haserretu'**pinguino**: *Spheniscus sp.***pinpilinpauxa** *Liter.* 'tximeleta'**pinpirin** 1 iz. *Ipar.* 'tximeleta'; 2 izond. 'pertzenta'**pinporta****pinta** 'eduki(-)neurria'**pinta(-)jerd****pintada** 'hegaztia': *Numida meleagris***pintarazi**, pintaraz, pintarazten, *dio* ad.**pintarratu** izond. 'nabarra'**pintatu**, pinta, pintatzen, *du* ad. = **margotu****pintatzaile****pinto** izond.: *behi pintoa***pintore****pintura****pintz** *Ipar.* 'baba, pusla'**pintzel****pinu****pinudi** = **lerdoi****pipa****pipa erre****pipa hartu****pipakada****pipatara** *Ipar.* 'pipakada'**pipatu**, pipa(tu), pipatzen, *Ipar. du* ad.**piper**: *Capsicum annuum***piper(-)opil****piper egin** 'sasieskola egin'**piperbeltz****pipermin**: *Capsicum annuum***pipermorro**: *Capsicum annuum***piperrada****piperrauts****pipertsu****pipertu**, piper(tu), pipertzen, *da/du* ad.

pipi**pipi(-)hauts****piplak jo****pipiatu**, pipa, pipiatzen, *da/du* ad.: *mahai pipiatuak***pipil****pipildu**, pipil(du), pipiltzen, *da* ad.: *landarea pipildu da***pipita** 'hegaztien aho(-)legarra'**piragua****piramide****pirafia**: *Pygocentrus sp.* + *Pygopristis sp.* + *Serrasalmo sp.***pirata****pirita****piro** '(antzara edo ahate) kumea'**piroteknia****piru** 'haria; izpia; zuntza'**piruka****pisaldi****pisatu**, pisa, pisatzen, *du* ad.**pisatzaile****pista** 'bidea'**pistatxo**: *Pistacea vera***pistatxondo****pistilo** = **lore(-)orraz****pistoi****pistola****pisu** 1 iz. 'lurraren erakarmen(-)indarra'; 'tresna, pisatzekoa'; 2 izond. 'astuna, pisu handikoa'**pisu izan****pisuzko**: *pisuzko arrazoiak***pisudun****pisugarri** 'astungarria'**pisutasun****pisutsu****pisutu**, pisu(tu), pisutzen, *da/du* ad. 'astundu, pisuago bihurtu'pizina* e. **igerileku****pitár****pitean**: *pitean behin, pitean pitean, txitean pitean***pitika** *Ipar.* 'antxumea'**pitilin** *Heg. Lgart.* 'zakila'**pitin****pitinka****pitinka-pitinka****pitoi**: *Pythonidae*pitrail* e. **petral 2**pits* e. **bits, fits****pitxer****pitxerdi****pitxergile****pitxerkada****pitxertara** *Ipar.* 'pitxerkada'pitxi* e. **bitxi****pitxo** *Ipar. Lgart.* 'zakila'**pitxadura****pitzarazi**, pitzaraz, pitzarazten, *du* ad.: *sua pitzarazi***pitzarazle****pitzatu**, pitza, pitzaten, *da/du* ad.**pixa****pixa egin**

pixagale

pixagaletu, pixagale(tu), pixagaletzen, *da/du* ad.

pixar *Adkor.* 'pizarra'

pixka

pixka bat

pixkaka

pixkana

pixkanaka

pixoihal

pixontzi iz. eta izond.

pizar 'pixka, apur': *diru pizar bat bildu dute*

pizberritu, pizberri, pizberritzen, *da/du* ad. 'berpiztu'

pizgailu

pizgarri

pizkor* e. bizkor

pizkunde

pizta *Bizk.* 'makarra'

piztarazi* e. pizarazi

piztia

piztikeria

piztitxo

piztitzar

piztu, pitz, pizten, *da/du* ad.

pizu* e. pisu

pizza

plagiatu, plagia, plagiitzen, *du* ad.

plagio

plaka

plama *Ipar.* 'orrialdea'

plan

planeta: *planeta(-)sistema*

planetario iz.: *Iruñeko planetarioa*

plangintza

plankton

plano iz.

planta 'itxura': *hura zen mutilaren planta!*; *planta ederrean iritsi zinen zeure txapela galduta*

plantak egin 'itxurak egin'

plantain: *Plantago maior = zain-belar*

planteamendu

planteatu, planteaa, planteatzen, *Heg. du* ad.

planto egin Lgart.

planto! Interj.

plantxa 1 h. xafila

plantxa 2 h. lisaburdina

plantxatu, plantxa(tu), plantxatzen, *du* ad. h. lisatu

plasma

plasta-plasta adlag.

plastada

plastika

plastiko

plat *Ipar. h.* plater

plataforma

platano 1 *Platanus hybrida = albo 2*

platano 2 *Heg. h.* banana

platanondo *Heg. h.* bananondo

plater: *platera hautsi*

plater(-)lkuzgailu

platerkada**platino****plato** 'telebista edo zinemako agertokia'**platondar** iz. eta izlag.**platoniko** izond.**platuxa:** *Pleuronectes platessa***plaunkai** *Ark***plaut!** *Bizk.* Onomat.**plautada** *Bizk.* 'jaustea, erortzea'**plaza****plazagizon****plazaratu**, **plazara**(tu), **plazaratzen**, *da/du* ad.**plazatxo****plazenki** *Ipar.* 'atseginez'**plazent** *Ipar.* izond. 'atsegina'**plazer:** *plazerezko negarrez bustirik begiak***plazer izan****plebe****plebeio****plebiszitu****plegarazi**, **plegaraz**, **plegarazten**, *Ipar. du* ad.**plegatu**, **plega**, **plegatzen**, *Ipar. da/du* ad. 1 'tolestu'; 2 'makurtu, menderatu'**plegu** batez ere *Ipar.* 1 'tolesa'; 2 'ohitura'**plei-plei** adlag. 'erabat, osoki; ugari'**pleini izan** *Ipar.* 1 *da* ad. 'kexatu': *zertaz pleini zara?*; 2 *du* ad. 'erruki izan': *pleini dut nagusi honen langilea***pleinitu**, **pleini**(tu), **pleinitzen**, *Ipar. da* ad. 'pleini izan': *flakaturik zirela pleinitzen ziren***pleinu** *Ipar.* 'auhena, intziri'a'**pleka:** *laxoan, errebotean edo plekan; plekako joko***plekari****pleura****pleuresia****pleuritis****plisti-plasta****plomada*** e. **plomu 1****plomatu**, **ploma**, **plomatzen**, *du* ad. 'plomuan ezarri'**plomu 1:** *pareta plomuan ezarri***plomu 2 h. berun****plubiometro** h. **euri(-)neurigailu****plural****plus****plutonio****pneumatiko****pneumonia****pobre****pobreki****pobretasun****pobretu**, **pobre**(tu), **pobretzen**, *da/du* ad.**pobrezia** *Ipar.* 'pobretasuna'**poderio** ('-(r)en poderioz' egituran erabilia): *bertako eta kanpoko indarren poderioz***podium****podologia****podologo****poema****poemagintza****poesia****poeta**

poetika
poetiko
poetikotasun
poker 1 'karta(-)jokoa'
poker 2 *Ipar.* 'korrokada'
polaina *Heg.*
polbora* e. **bolbora**
polemika
polemiko
polemista
polen = lore(-)hauts
poliandria
poliedro
poliester
polifonia
polifoniko
poligamia
poligamo
poliglota
poligono
poliki 1 'aski egoki'; 2 'astiro'
poliklinika
polikopia
polikopiatu, polikopia(tu), polikopiatzen, *du ad.*
polimerizatu, polimeriza, polimerizatzen, *du ad. Kim.*
polimero
polinizatu, poliniza, polinizatzen, *du ad.*
polinizazio
polinomio
poliomieltis
polipo: *Coelenterata*
polisemia
polisemiko
polit
politasun
politeismo
politeista
politika
politikari
politikero *Pei.*
politiko izond.
politikoki
polito *Bizk.* 'poliki, aski egoki'
politu, polit(u), politzen, *da/du ad.*
poliza (agiria)
polizia 1 (kidegoa); 2 'garbitasuna; ardura'; 3 h. **poliziako, poliziakide**
polka
polo
poloniar
poloniera
poltsa
poltsatxo
poltsero *Heg.* Lgart. 'diruzaina'
poltsiko *Heg.* 'sakela'
poltsikoratu, poltsikora(tu), poltsikoratzen
ponpa = uhaga
ponpatu, ponpa(tu), ponpatzen, *du ad.*

ponte
popa 1 'itsasontziaren atzealdea'; 2 Lgart. 'ipurdia'
 haizea poparean
pope 'ortodoxoen apaiza'
populatu, popula, populatzen, *du* ad.
populazio
populismo
populu *Ipar.*
pordoi
pordondantza
porlan
pornografia
poro
porotsu
porro *Ipar.* 'puska'
porrokatu, porroka, porrokatzen, *du* ad.
porrokatu izond.: *langile porrokatuak*
porrot
 porrot egin
 porrot eragin
porru: *Allium porrum*
porrujorra
porrusalda
portaera
portatu, porta, portatzen, *da* ad.
portu
portugaldar
portugalera
portuges
porturatu, portura(tu), porturatzen, *da/du* ad.
porturatze
portzelana
portzentaje h. ehuneko
posibilitate
posible
 posible izan
positibo
posizio *Tekn.*
pospolin 'galeperra'
pospolo
posta
 posta(-)kode
 posta(-)kutxa
 posta(-)tren
postari
postetxe
postontzi
postposizio *Gram.*
postu

(Euskaltzaindiak, Donostian, 1999ko apirilaren 23an eta Bilbon, 1999ko maiatzaren 28an onartua)